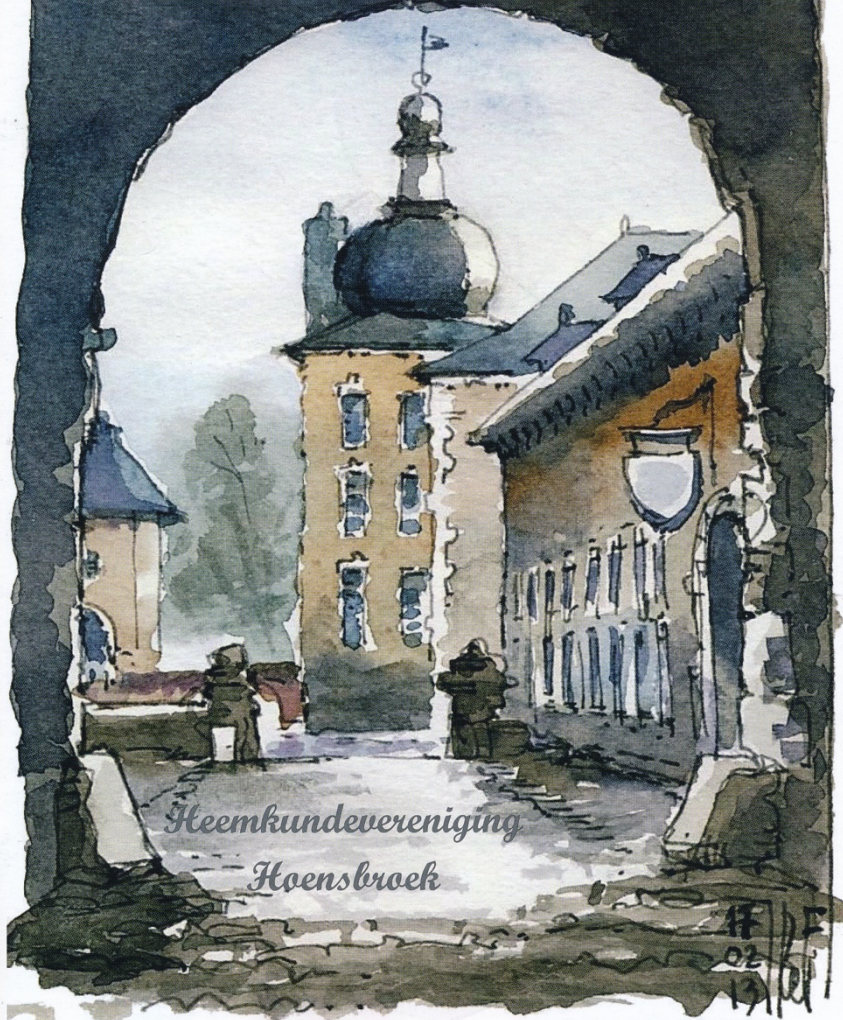

Oos Gebrook

Jaargang 7 nr. 2 – juli 2014

Oos Gebrook

Een uitgave van de Heemkundevereniging Hoensbroek.
Jaargang 7 nummer 2 – juli 2014

REDACTIE:

Jan Bus
Hein Giesen
Sjaak Giezenaar
Bernard Grothues

Jo Hermanns
Wim Kortekaas
Math Mertens
Peter Sikora

INGEZONDEN ARTIKELEN:

AFBEELDINGEN:

R. Fijten

ACQUISITIE EN ADVERTENTIES:

Jan Bus
Hein Giesen

SECRETARIAAT:

Klinkertstraat 19,
6433 PA Hoensbroek, tel: 045-5217721
E-mail: secretaris@heemkundehoensbroek.nl

VERENIGINGSLOKAAL:

Schuinstraat 2a 6432 CM Hoensbroek

BANK:

NL43INGB0003280562 t.n.v. Heemkundevereniging Hoensbroek

WEBSITE:

www.heemkundehoensbroek.nl

Losse nummers € 2.95

Inhoud

VAN DE REDACTIE.....	5
HOE LANG NOG???	6
DE JAARVERGADERING 2014	8
KLAAS DE VRIES, EEN BREUKER JÓNG DIE MINISTER EN SENATOR WERD.....	9
HONDERD JAAR PALUDA,	13
DE EXECUTIE VAN SERVAAS TOUSSAINT.....	21
WAAR KOMT DIE STRAATNAAM VANDAAN? (7)	28
OPSPORING VERZOCHT!	32
SJPRAEKWUUËRD.....	33
BOKKENRIJDERS	34
DE HOENSBROEKSE VOETBALVERENIGINGEN DOOR DE JAREN HEEN (2).....	35
MEDEDELINGEN	45
BARBEKNOEIEN... ..	46
BEGUNSTIGERS.....	47

HOWA BINNENHUISDECORATIE

Nieuwstraat 12-14
6431 KT Hoensbroek
☎ : 045- 5212900

PETER WIND - PAPIER/KANTOORVAKHANDEL

Akerstraat Noord 288
6431 HW Hoensbroek
☎ . 045 - 523 07 48

VAN DE REDACTIE

Op het moment, dat we dit stukje schrijven is het eind april, terwijl u dit waarschijnlijk pas onder ogen krijgt op het moment, dat het al weer begin juli is. In die paar maanden kan er heel veel veranderd zijn in de wereld, ook in Hoensbroek. Voor een heemkundevereniging is dat alleen maar van voordeel, want er is intussen weer een stukje verleden bij gekomen. Ook al zijn we dan weer een paar maanden ouder, van dat verleden moeten wij het als vereniging toch hebben, nietwaar?

Maar de inhoud van dit blad hebben we nu al zo goed als gereed. Ook deze keer weer voor ieder wat wils.

Wist u bijvoorbeeld, dat voormalig minister van Binnenlandse Zaken en huidig 1^e Kamerlid Klaas de Vries een echte Breuker jóng is? Bernard Grothues heeft nu aan hem en het pas verschenen boek van Klaas een paar pagina's in dit nummer gewijd.

En natuurlijk gaan we verder met de serie over Hoensbroekse sportverenigingen en -coryfeeën. Deze

keer staat Sportclub Emma in het zonnetje. Zeventig jaar na de bevrijding laten we deze keer ons licht schijnen over Servaas Toussaint, de Hoensbroekse mijnwerker die in 1943 door de Duitse bezetters in Bergen in het noorden van onze provincie werd gefusilleerd vanwege zijn rol in het mijnwerkersverzet. Enkele jaren na de oorlog werd hij onder grote belangstelling op het kerkhof bij de grote St. Jan opnieuw begraven. U kunt het complete verhaal in dit blad lezen op pagina 19.

En er is nog veel meer interessants, dat moet u maar zèlf ontdekken.

VERSMARKT BEMELMANS
Hoofdstraat 30
6431 LC Hoensbroek
☎ : 045- 5228573

HOE LANG NOG???

Van de rondvraag tijdens onze laatste jaarvergadering maakte onze alom gewaardeerde architect Piet Mertens als eerste gebruik met de verwijzing naar het ‘verkrachten’ en het laten verdwijnen van oude Hoensbroekse woorden en zegswijzen. Algemene bijval van de hele vergadering leerde, dat dit bij vele ‘Breuker luuj’ inderdaad een doorn in het oog is.

Ook ik wil mij bij deze noodkreet van ganser harte aansluiten en dat overigens niet voor het eerst, want een jaar of twee geleden heb ik de gemeente al eens eerder per brief op deze misstanden geattendeerd. Meer dan een telefoontje van gemeentewege heeft dat toen niet opgeleverd en de dwalingen blijven helaas onverminderd doorgaan. Op dit moment is een aantal mensen bezig om hier verandering in te brengen, maar of dat wat oplevert

Breukerplein

Hoe lang accepteren wij nog, dat een ambtenaar van achter zijn bureaustoel in Heerlen beslist, dat we in Hoensbroek ook na herinrichting van het plein een Gebrookerplein moeten behouden i.p.v. een Breukerplein? Zelfs in de oudst bekende dialectgeschriften wordt als bijvoeglijk naamwoord altijd Breuker gebruikt, Gebrooker is daar nergens in terug te vinden.

Hoe lang accepteren wij nog, dat een ambtenaar van achter zijn bureaustoel in Heerlen beslist, dat we trots moeten zijn op Òs Gebrook in plaats van op Oos Gebrook? Los van het feit, dat volgens de Veldeke-spelling die accent grave een accent aigu zou moeten zijn, want het `-teken is bedoeld om ergens de nadruk op te leggen. Het zal toch niet zo zijn dat de desbetreffende ambtenaar met nadruk een os is! Hoogst opmerkelijk overigens, dat op de verbindingsweg van Heerlen naar Landgraaf rond de feestdagen een groot reclamebord stond met als wervende tekst ‘Kom shoppen in oos Heële’.

BJÖRN HOCKS ADVOCaat & MEDIATOR

Juliana-Bernhardlaan 24

6432 GW Hoensbroek

☎ : 045- 4100220

Maar misschien is dat bord wel geplaatst door de winkeliersvereniging, waarbij dan de gemeente te rade zou kunnen gaan voor een juiste schrijfwijze. Hoe lang accepteren wij nog, dat een ambtenaar van achter zijn bureaustoel in Heerlen beslist, dat er bij de Auvermoerstraat in Hoensbroek geen Auvermoer, maar een Caumerbeek stroomt? Dat het een 'n verloop van het ander is, is zondermeer waar, maar in Hoensbroek heette dat nou eenmaal door de eeuwen heen Auvermoer.

Hoe lang accepteren wij nog, dat een ambtenaar van achter zijn bureaustoel in Heerlen beslist, dat er in Hoensbroek een Gebrookerbos moet komen in plaats van een Breukerbos?

Gelukkig is dat er nog niet, dus wie weet

Hoe lang accepteren wij nog

Ik zou nog even verder kunnen gaan, maar laat me maar ophouden, het is om moedeloos van te worden.

Math Mertens

Een brief van deze strekking is door het bestuur van onze heemkundevereniging aan het college van B&W en aan de raad van de gemeente Heerlen gestuurd, wij zijn benieuwd naar het antwoord.

Hoensbroeks

'Nederlands' (Heerlens)

Gebrook

Hoensbroek

Gebreuker

Hoensbroekenaar (Gebrooker?)

Breuker luuj

Hoensbroekenaren (Gebrookers?)

Breukerplein

Gebrookerplein

Breukerbos

Gebrookerbos

Auvermoer

Caumerbeek

Oos Gebrook

Òs Gebrook

STURMANS-FAASSEN VERKEERSOPLEIDINGEN

Nieuwstraat 15

6431 KP Hoensbroek

☎ : 045- 5220166

LENDI MEN | WOMEN | FASHION

Kouvenderstraat 13/15

6431 HA Hoensbroek

☎ · 045- 5212430

DE JAARVERGADERING 2014

Net als voorgaande jaren was het op woensdag 26 maart bij onze jaarvergadering ook deze keer weer een drukte van belang. Vierenvijftig leden hadden de presentielijst getekend en luisterden vervolgens onder het genot van een kop koffie en een stuk vlaai naar de welkomstwoorden van voorzitter Jan Bus. Het verslag over de activiteiten in het afgelopen jaar werd onder dank aan de secretaris zonder op- of aanmerkingen vastgesteld en dat gebeurde eveneens met het financieel verslag over het afgelopen jaar, nadat de kascontrolecommissie haar fiat had gegeven aan deze cijfers van de penningmeester. Vervolgens werd ook een nieuwe kascontrolecommissie gekozen, die nu bestaat uit de heren Rob Zwaak en Sjaak Giezenaar.

Het volgende agendapunt was de bestuursverkiezing. Han Ruyters was aan de beurt om af te treden. Hij had zich opnieuw kandidaat gesteld en werd bij acclamatie herkozen. Ook moesten we onverwacht afscheid nemen van Rina Dohmen als bestuurslid. De voorzitter dankte Rina met mooie woorden en een bloemetje voor de in het afgelopen jaar verrichte werkzaamheden. Voor de invulling van deze bestuursvacature gaf de vergadering het mandaat aan het bestuur.

Na de mededelingen over de te verwachten activiteiten in het komende jaar volgde de rondvraag. Daarin ontstond naar aanleiding van een opmerking van de heer Zwaak hierover enige discussie over het achterhouden van stukken door de heer Borger. De voorzitter las een hiervoor door het bestuur opgestelde verklaring voor, die door de aanwezige leden met applaus werd ondersteund.

Na op verzoek van de heer Hermens toegezegd te hebben aandacht te zullen besteden aan het mijnverleden sloot de voorzitter de vergadering en gaf het woord aan Hein Giesen voor zijn lezing 'Róndóm 't Kruuts'. Deze lezing moest ingelast worden omdat onverwacht de heer Fokke Obbema de aangekondigde lezing over de interneringskampen in Nederland in de Eerste Wereldoorlog door persoonlijke omstandigheden moest afzeggen. Maar uit de reacties van de aanwezigen bleek duidelijk, dat deze onverwachte wending in het programma toch in zeer goede aarde viel.

KLAAS DE VRIES, EEN BREUKER JÓNG DIE MINISTER EN SENATOR WERD

Door Bernard Grothues

Velen zullen nog wel weten dat Klaas de Vries minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid was in het kabinet Kok, maar weinigen zullen u kunnen vertellen dat hij ook een echte Breuker jóng is, geboren op 28 april 1943 aan de Akerstraat 28 in Hoensbroek. Hier en op nr. 64 enkele huizen verderop heeft hij tot zijn 18^e gewoond.

Hij ging naar de Prinses Beatrixschool in Treebeek en daarna volgde hij gymnasium-a aan het Grotius College in Heerlen. Een academische studie vond plaats aan de Hamline University te Saint Paul (Minnesota) in 1961 en 1962 en Nederlands recht aan de Rijksuniversiteit van Utrecht van 1962 tot 1968.

EEN PRACHTIGE JEUGD IN HOENSBROEK

Zijn vader was leraar op de HTS en de mijnschool in Heerlen, maar hij gaf tevens les op het St. Bernardinuscollege in de vakken economie en staatsinrichting. Na de Tweede Wereldoorlog was hij wethouder in Hoensbroek voor de Partij van de Arbeid. Hij was in Kerkrade geboren als zoon van twee Friese ouders uit de buurt van De Lemmer. De moeder van Klaas is geboren in Dortmund als dochter van twee Friese ouders. Met de opkomst van de Staatsmijnen in Limburg verhuisden zij naar Limburg.

Hoensbroek betekende voor Klaas de Vries Sportclub Emma, schaatsen op de Dem, naar het wielrennen op het KKK-parcours bij kasteel Hoensbroek met Henk Faanhof, Henk Lakeman en Woutje Wagtmans, concerten in het Luxor Theater door het Limburgs Symphonie Orkest onder leiding van André Rieu senior, maar ook hoewel hij er thans geen kerkelijke levensbeschouwing op na houdt, het houten Nederlands Hervormde kerkje aan de Kastanjelaan. Naar zijn zeggen heeft hij een pracht jeugd gehad in Hoensbroek. Klaas de Vries is gehuwd, heeft drie zonen en woont momenteel in Pijnacker.

VAN AMBTENAAR TOT MINISTER EN SENATOR

Na de universitaire studie begon zijn loopbaan als ambtenaar bij het ministerie van Justitie (1968-1971). Van 1971-1973 was hij als wetenschappelijk medewerker staats- en bestuursrecht verbonden aan de Erasmusuniversiteit. In 1973 werd hij gekozen tot lid van de Tweede Kamer voor de Partij van de Arbeid. Daar was hij vijftien jaar werkzaam. Wetenswaardig is dat hij midden jaren zeventig deel uit maakte van een Euro-Arabische groep, die een dialoog voorstond met de gematigde vleugel van de PLO. In 1988 werd hij hoofd directeur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en vervolgens voorzitter van de Sociaal Economische Raad (SER) (1996-1998). Daarna keerde hij terug naar de actieve politiek en was daar achtereenvolgens minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (1998-2002). Tussen 2002 en 2006 was Klaas de Vries weer Tweede Kamerlid voor de PvdA. Hij stelde zich in oktober 2002 kandidaat voor het leiderschap van de PvdA, maar werd bij de ledenraadpleging in november verslagen door Wouter Bos. Sinds 2007 is hij senator en lid van de Eerste Kamer, nadat hij eerst op een onverkiesbare plaats was gezet door de

kandidaatstellingscommissie van de Eerste Kamer. Het Congres zette hem echter op plaats drie.

In de periode 1 juni 2009 tot en met 10 oktober 2012 was hij bijzonder hoogleraar aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij kreeg de leeropdracht: 'De praktijk en cultuur van het Nederlandse parlement.'

Als bijzonder hoogleraar in de masterspecialisatie Politiek & Parlement heeft hij onder meer colleges verzorgd over de werkwijze van het Nederlandse parlement en over het krachtenveld rond de parlementaire politiek. De master Politiek & Parlement wordt verzorgd door de opleidingen Geschiedenis, Politicologie en Staatsrecht en het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis van de Radboud Universiteit Nijmegen. Naast deze hoofdfuncties heeft hij vele nevenfuncties en daar weer van afgeleide banen.

Voor zijn vele verdiensten werd Klaas in 1986 benoemd tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw en in 2002 tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

EEN NIEUWE HOENSBROEKSE SCHRIJVER

Naast deze drukke werkzaamheden houdt hij zich bezig met componeren en schrijven. Zo bracht hij in 2012 een cd uit met 13 liederen onder de titel 'Klaas! Anderzijds' met eigen tekst en zang en verscheen op 4 maart 2014 bij uitgeverij Conserve zijn boek 'Operatie Vuurvogel'. De thriller opent met de vondst van een mensenhoofd op het graf van de vermaarde componist Igor Stravinsky in Venetië. Kort daarna wordt op een camping in de buurt ook de romp van het lichaam ontdekt. De vermoorde persoon blijkt een Nederlandse concertpianist te zijn. Is het een moord uit hartstocht of is er een geheel ander motief? De politie heeft geen enkel aanknopingspunt, maar volgt

vol aandacht de bewegingen van Kalman Hines, een schoolvriend van de pianist. In hoog tempo wordt Hines de verbindende schakel tussen de potentiële daders. Uiteindelijk verplaatst de handeling zich weer naar Venetië waar het drama onder de ogen van alle hoofdpersonen tot een

verrassend en gruwelijk einde komt. Het is een spannend verhaal, waarin ernst en humor samengaan. Met Operatie Vuurvogel schaat Klaas de Vries zich in het illustere rijtje van schrijvende politici Boris Dittrich, Jan Terlouw en Theo Joekes om maar eens een paar voorbeelden te noemen. De Vries heeft met Operatie Vuurvogel een uitstekend debuut te pakken. Onnodig te vermelden dat Klaas de Vries zich met dit debuut een plaats heeft verworven in het ‘Lexicon van Hoensbroekse schrijvers en dichters’.

Bronnen:

Voor het schrijven van deze bijdrage voor Oos Gebrook hebben wij dankbaar gebruik gemaakt van de informatie van de oud-minister en de websites: www.klaasdevries.nl, www.parlement.com, en www.eerstekamer.nl.

CHRONODISTICHON

KLAAS DE VRIES
EEN ECHTE BREUKER JÓNG
SCHREEF THRILLER
‘OPERATIE VUURVOGEL’
WAARIN HIJ
VRESELIJKE WANDADEN BEZONG
(2014)

HONDERD JAAR PALUDA, HOENSBROEKS OUDSTE ZANGVERENIGING

Door Hein Giesen

De oprichters: M. Keulen, dhr. Frencken, de gebroeders Hasing en gebroeders Van de Berg.

Op 14 oktober is het honderd jaar geleden dat in Hoensbroek het initiatief genomen werd om een zangvereniging op te richten: "Onze Vriendenkring".

DE OPRICHTING

Aanvankelijk vormde de zangvereniging een onderdeel van de R.K. Werkliedenbond afdeling Hoens-

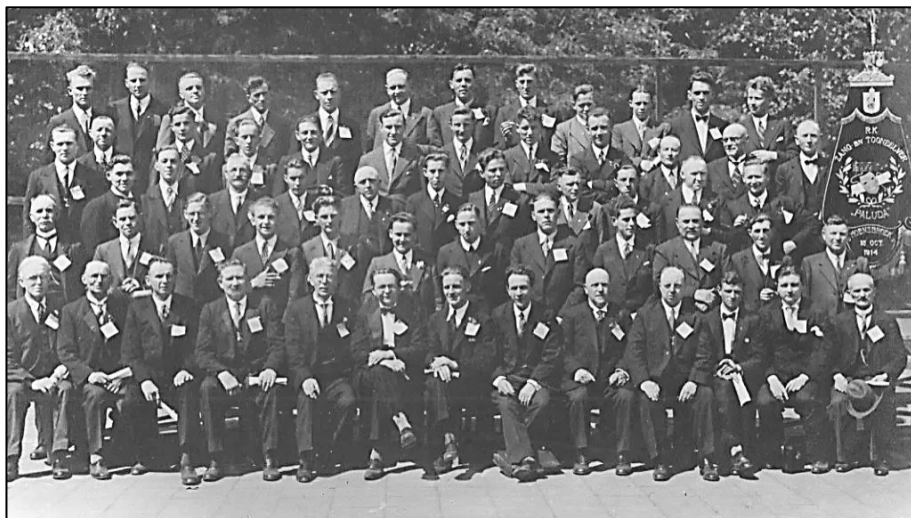
broek.

Het ensemble groeide voorspoedig en men besloot op eigen benen te gaan staan. De naam werd gewijzigd in 'Toneel- en Zangvereniging Ons Genoegen', er werd gerepeteerd in de Oude Kapelanie aan de Juliana Bernhardlaan. Dirigent en voorzitter was Math Verboeket.

De vereniging groeide gestaag, de heer Ermers werd in 1923 voorzitter en de naam van het koor werd gewijzigd in Paluda. Gerepeteerd werd er voortaan in het toen nieuwe houten verenigingsgebouw dat voor de kleine St. Janskerk verrees. –Zie afbeelding pag. 11 –.

Het aantal leden groeide, maar de zangprestaties blijkbaar niet, zeker niet genoeg voor de toenmalige dirigent Hub Royen en mede door zijn

initiatief werd in 1923 besloten tot een fusie met het Treebeeks Mannen-

Het koor dat in 1935 met prijzen beladen terugkeert van een concours in Ede koor.

Dat hielp, het muzikale peil steeg, Math Verboeket nam de voorzittershamer weer over en er werd met succes deelgenomen aan talrijke concoursen. Het nieuw gebouwde Hotel Amicitia aan de Markt werd de thuishaven. Uiteindelijk bleek de fusie geen succes en in 1939 werd besloten tot een zelfstandig Paluda.

Het houten verenigingsgebouw nabij de kleine St.Jan in 1932

VAN OERS ASSURANTIËN
Kouvenderstraat 238
6431HK Hoensbroek
☎ : 045- 5212856

IJSSALON-CROISSANTERIE DE OASE
Kouvenderstraat 65
6431 HB Hoensbroek
☎ : 045- 5226558

DE OORLOG

Gedurende de oorlogsjaren probeerde men zich nog enige tijd te handhaven als koor, maar men moest onder druk van de bezetter alle activiteiten staken omdat Paluda zich niet wilde aansluiten bij de Nederlandse Kultuurkamer. Na de bevrijding werden de activiteiten hervat.

Het bleek, dat de toneelafdeling, die diverse jaren grote successen in en buiten Hoensbroek had, vervreemdde van de zangafdeling. Doordat het merendeel der leden zich meer en meer als zangvereniging wilde presenteren, werd de toneelafdeling langzamerhand naar de achtergrond verdrongen en opgeheven. Uit de kern van die toneelspelers ontstond toen toneelvereniging 'De Narrenkap'.

HET MANNENKOOR

Het nu op zichzelf staand RK Mannenkoor Paluda sloot zich in 1952 aan bij het Koninklijk Nederlands Zangersverbond.

Het Paluda Mannenkoor op de foto in 1954 t.g.v. het 40-jarig jubileum

In 1954 werd ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan op het binnenplein van kasteel van Hoensbroek een groot, helaas compleet verregend, concert gehouden, waaraan onder andere het bekende muziekkorps van de Staatsmijn Emma, en de Mastreechter Staar deelnamen.

HEUNEN COIFFEUR HERENSALON

Wilhelminastraat 76
6431 XX Hoensbroek

☎ : 045- 5211324

1949 Heropvoering Hoera, wij erven!

Heropvoering op veelvuldig verzoek !

van het blijspel in 3 BEDRIJVEN

Hoera, wij Erven

van Maer.

door de R.K. TONEELVERENIGING „PALUDA”
en het Dameskoor „CON-AMORE”.

Op Zondag 2 Januari 1949
in de Zaal van v. d. Wall,
Kouvenderstraat 49, alhier.

Entrée: Alle rangen Fl. 1.—.
Kassa open vanaf 7 uur.

De opbrengst is ten bate van de armen.

STEUNT de noodlijdenden van Uw ge-
meente door een FLINKE OPKOMST.

GEMENGD ZANGKOOR PALUDA

Het mannenkoor was geen lang leven beschoren. Tijden veranderden en in 1959 werd het mannenkoor, mede door gebrek aan mannelijke leden en door de wisseldiensten van de mannen, omgevormd tot een gemengd zangkoor.

Het Gemengd Zangkoor Paluda in 1979 bij een uitvoering in de Christus Koningkerk met een nog piepjonge Jan Zaad als dirigent

Sjang Bindels werd de bezielende voorzitter en de piepjonge Tjeu Verboeket werd verkozen tot dirigent. Door zijn ziekte moest hij deze taak al vlug overgedragen aan dirigent Math Gielen, maar dat was van heel korte duur want deze had hogere aspiraties.

Het koor had inmiddels voor een nieuw repetitielokaal moeten kiezen want in Hotel Amicitia werden de gerepatrieerden uit Nederlands-Indië gehuisvest. Er werd gekozen voor dancing van de Wal aan de Kouvenderstraat. Het gemengd koor groeide uit zijn voegen en telde in 1959 (men had nu weer Amicitia als thuishaven) maar liefst 105 leden! Piet Stalmeier was er geruime tijd dirigent en in 1963 nam Giel Ruyters die taak over.

ROLF DE JONG AUTOSCHADEBEDRIJF
De Koumen 60
6433 KD Hoensbroek
☎ : 045- 5210590

HET 50-JARIG BESTAAN

Bij het 50-jarig bestaan in 1964 stond op de Markt de slijkste feesttent die er ooit in Hoensbroek gestaan heeft, verlicht met maar liefst 50 kroonluchters.

Dit jubileum werd op grootse wijze gevierd, met een keur aan artiesten. De klapper indertijd was André van Duin, die kort daarvoor op de televisie furore had gemaakt met zijn playback act. Voor de ingelaste kindermiddag daags erna, bleef hij nog een dagje, kreeg gratis logies met ontbijt van kastelein Sijr Steins en kreeg daar een extra gage voor van maar liefst 50 gulden.

Omdat in 1967 Hotel Amicitia de soos van de Afcent-officiersclub werd, moest de vereniging noodgedwongen uitwijken naar café In Gen Haen aan de overkant van de Markt. Maar dat was niet van lange duur, zes jaar later zong het koor weer bij Hotel Amicitia.

In 1973 volgt Sjef Scholl Sjang Blindels op als voorzitter en 3 jaar later wordt Jan Zaad er dirigent en dat is hij tot de dag van vandaag.

HET 75-JARIG BESTAAN

In 1989 werd het 75-jarig jubileum nog groots gevierd met een galaconcert op het kasteel met Marco Bakker als sterartiest. Ook werd op die avond een nieuw vaandel aangeboden.

Een jaar later werd Piet Simons voorzitter. Hij werd opgevolgd door Piet Joosten, die dit jaar 25 jaar lid is waarvan 9 jaar als voorzitter.

Het gemengd zangkoor Paluda maakte vele concertreizen, onder andere drie reizen naar Oostenrijk en vele naar onze Duitse burens.

In 2006 nam Paluda zelfs deel aan een internationaal concours in Praag.

PALUDA IN DE 21 EEUW

Evenals bij andere koren knaagt de tand des tijds aan het koorgezelschap. Het is steeds moeilijker om met een complete bezetting een uitvoering te geven. Regelmatig wordt voor een uitvoering dan ook met succes samenwerking gezocht met zangkoren uit de regio.

De kleinere jubilea tussendoor zijn dan ook soberder gevierd met enkel een Eucharistieviering in de grote St. Janskerk, een gezellig samenzijn waarbij de jubilarissen in het zonnetje gezet worden en een concertreeks door het jaar heen.

Paluda telt momenteel 45 leden, waarvan 6 personen al 50 jaar of langer lid zijn. Het koor staat nog steeds onder leiding van de beroepsmusicus Jan Zaad met aan de piano zijn dochter Esther Zaad.

Paluda heeft een internationaal repertoire van zowel moderne als ook klassieke liederen. Regelmatig worden er met andere koren concerten georganiseerd en gaat het koor op concertreis. Natuurlijk is er een ontspanningscommissie om de onderlinge band er in te houden.

DE NOTENKRAKER

Het koor beschikt sinds 1973 over een eigen verenigingsblad 'de Notenkraaker', een initiatief van Sjef Scholl, voortgezet door Tonny Hendriks-Dabekausen, dat op enthousiaste wijze de leden op de hoogte houdt van alle wel en wee rond het koor.

De leden van Paluda repeteren iedere dinsdag van 20.00 uur tot 22.00 uur in Hotel Amicitia. Als u daar ook eens uw stem wil laten horen, bent u er van harte welkom.

HET EEUWFEEST

Het programma voor het jubileumjaar omvat diverse concerten, waarvan een tweetal al uitgevoerd is op 26 april en 7 juni.

Op zondag 19 oktober aanstaande vindt een groot galaconcert plaats in de gehoorzaal van Kasteel Hoensbroek.

Een week later, op zondag 26 oktober, wordt het eeuwfeest gevierd, met een H. Mis waarin Mgr. Wiertz zal voorgaan. De vereniging recipieert op die dag van 14.30 tot 16.30 uur in Hotel Amicitia.

DE EXECUTIE VAN SERVAAS TOUSSAINT.

Op 3 mei 1943, midden in de sombere bezettingsjaren, hing kil een plakkaat aan de poort van de Staatsmijn Emma:

BEKENDMAKING

Met daaronder de zeven namen van de mannen die standrechtelijk ter dood veroordeeld waren. Als zesde in de lijst stond vermeld 'de leerling aan de mijnschool' Servatius Toussaint uit Amstenrade, geboren 22-12-1914 in Hoensbroek. Onder aan de lijst van de bekendmaking stond kil: de zeven vonnissen zijn voltrokken.

SERVATIUS TOUSSAINT

Servatius Toussaint was geboren en getogen in Hoensbroek, maar sinds zijn huwelijk met Tonia Heijnen woonachtig aan de Haagdoornstraat, de huidige Hagedorenweg, in Amstenrade.

Het Politiestandgerecht te Maastricht had de eind april 1943 willekeurig opgepakte mannen ten laste gelegd dat zij betrokken waren bij het stimuleren en organiseren van de mijnstakingen en veroordeeld tot de dood door de kogel. Specifiek voor Toussaint gold dat hij in staking bleef, ondanks de openbare oproep zijn werk niet hervatte en op 1 mei 1943 niet op zijn werk verscheen.

VERBOEKET - HYPOTHEKEN & VERZEKERINGEN

Nieuwstraat 6A
6431 KT Hoensbroek
Tel.: 045- 5281760

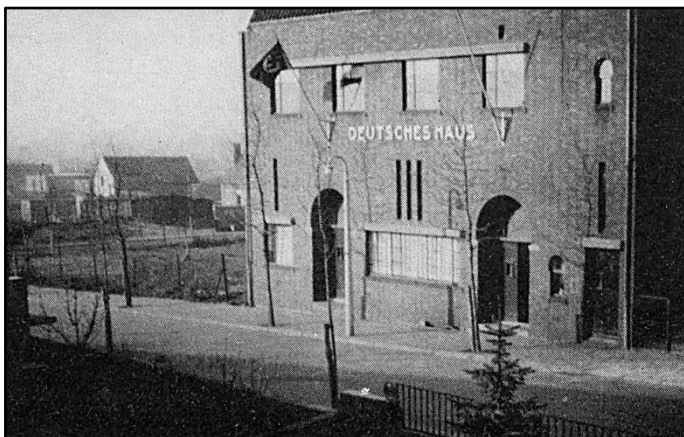
VERBODEN TE STAKEN

Stakingen, in het bijzonder in de industrie, waren niet toegestaan en werden zwaar bestraft door de bezetter. Dit gold zeker voor de productie van kolen. De stakingen waren het gevolg van de oproep door de Duitsers, dat Nederlandse oud-militairen (die gevochten hadden in mei 1940) zich moesten melden voor krijgsgevangenschap en arbeidsinzet in Duitsland. Naar aanleiding van de slechte opkomst op die oproep, ontstond er arbeidsonrust. Velen kwamen niet, waarna door de Duitsers het standrecht werd ingevoerd en men willekeurig kon worden opgepakt en als afschrikwekkend voorbeeld ter dood veroordeeld. Dat overkwam Servaas Toussaint.

DE ARRESTATIE

In het proces-verbaal dat na de oorlog door de Rijkspolitie werd opge maakt verklaarde de weduwe van Toussaint:

”Mijn overleden man legde het werk op de staatsmijn Emma neer op 30 april 1943”. Op 1 mei 1943, ‘s avonds om 10.30 uur, terwijl mijn man en ik in huis waren, kwamen drie Duitse militairen onze woning binnen, gewapend met geweer en bajonet. Op een stuk papier stond de naam van mijn man gekrabbeld. Naam en voornaam klopten, maar de woonplaats niet! Een zusje van mijn man was door de soldaten opgepikt en meegenomen als gids. Twee militairen kwamen de kamer binnen en vroegen mijn man waarom hij niet werkte en voegden eraan toe dat hij onmiddellijk naar zijn werk op de mijn moest. Mijn man maakte zich klaar en zei

tegen de soldaten “gaan jullie maar vast, ik ben er direct”. Dat mocht niet, hij moest zich klaarmaken en met hen meegaan. Ik wilde nog boterhammen maken, maar dat was niet nodig. Een

van de soldaten, die zag dat ik me zenuwachtig maakte, zei nog: "Maak je nou maar niet ongerust, morgenvroeg is hij terug". Het zat Tonia niet lekker, maar ze moest hem wel laten gaan.

De volgende dag vernam zij dat haar man naar het Duitse Huis aan de St. Josephstraat in Hoensbroek was gebracht. Toen zij daar ging informeren en haar naam noemde kreeg ze te horen, dat zij daar niets mee te maken had en werd haar de deur gewezen.

Een misdienaar verklaarde, dat Tonia de stoep aan het vegen was en aan de overkant, op de kasteelpoort, een plakkaat van de Duitsers zag hangen met "Bekendmaking". Ze las het, zakte door de knieën en moest zo ervaren dat haar man dood was.

Een overbuurman verklaarde dat de Duitsers eerst bij hen binnengevallen waren op zoek naar Servaas. Zijn moeder, die van Duitse afkomst was en dus goed Duits sprak, had de soldaten kunnen overtuigen dat ze op het verkeerde adres waren en dat haar man niet Servaas Toussaint was.

GEFUSILLEERD

De weduwe verklaarde verder: op maandag 3 mei ontving ik van ingenieur Duyfjes van de mijn de mededeling dat mijn man was gefusilleerd. Mijn vader is toen in gezelschap van de ingenieur naar de Sicherheitsdienst in Maastricht

gegaan. Daar werd bevestigd dat mijn man inderdaad gefusilleerd was. De plaats waar dat gebeurd was en waar hij begraven lag werd niet bekend gemaakt. Bij navraag naar de kleding werden haar zijn trouwring, vulpen, portemonnee en overjas overhandigd. Tonia bleef alleen achter met een kleine uitkering van 15 gulden per week, dit ondanks de belofte van de hoge ondersteuning van de mijn. De inval bij Toussaint was bij de familie en direct betrokkenen een grote klap en was zeker een afschrikwekkend voorbeeld om een volgende staking te voorkomen.

DE OPGRAVING

De gearresteerde Hauptscharführer SS Sicherheitsdienst, Richard Nitsch bekende bij een verhoor in juni 1946, dat de zeven slachtoffers door een vuurpeloton van 15 leden van de Grüne Polizei waren doodge-

schoten en begraven op de heide bij Wellerlooi, gemeente Bergen (Noord-Limburg)

Op de Welsche Heide (nu de Hamert) wees Nitsch, geketend aan een bewaker, de plek aan waar de mannen begraven zouden liggen.

Hieronder een korte samenvatting van het politieverslag:

”Op zondag 30 juni 1946 werd wachtmeester P.C. Boeser erbij gehaald om de commissaris van de politie te Venlo, Wierks, met arrestant Nitsch te begeleiden. Op die dag werd de vermoedelijke plaats van het graf aan-

gewezen. Daarop ging men weer terug naar Venlo.

Daags erna, op 1 juli, begon men om 14.15 uur te graven op de aangewezen plaats. Daar werden geen doden gevonden, vervolgens werd er op enkele andere plaatsen gegraven.

Uiteindelijk werd het massagraf na ongeveer twee uur blootgelegd.

Op 2 juli vond de identificering van de stoffelijke overschotten plaats.

Tevens was er een reconstructie van de executie in aanwezigheid van arrestant Nitsch.

“De mannen mochten nog enkele minuten bidden en wachtten hand in hand de kogel af”, aldus Nitsch.

Allen lagen met het gezicht naar beneden als teken van vernedering.

Vier mannen lagen met het hoofd naar het oosten en drie met het hoofd naar het westen.

Aan de hand van het aantal aanwezigen en de overeenkomst van de namen in het politieverlag en het foto-bijlschrift in het Limburgs Dagblad is met zekerheid te stellen, dat alle ge-

maakte foto's van deze dag (2 juli) stammen. Bovendien is meerdere keren een schrijvende persoon op de foto's te zien (verslaggever).

Op de achterkant van een van die foto's staat dat het een persfoto is. Vermoedelijk heeft de politie door schaarste van het materiaal de pers laten fotograferen en tevens deze foto's gebruikt ter documentatie. Want er zijn geen foto's van de bezigheden op de andere twee dagen.

Servatius Toussaint werd op 2 juli 1946 door zijn vader geïdentificeerd aan de hand van de kleding en de vorm van het lichaam.

PARTYCENTRUM AMICITIA

Markt 9

6431 LG Hoensbroek

☎ : 045- 5212999

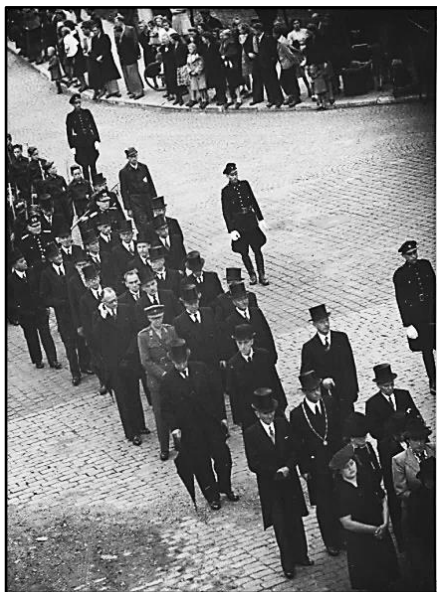
W. MENGELERS – AUTO ELEKTRA

Burg. Slanghenstraat 11

6433 AR Hoensbroek

☎ : 045- 5217777

DE UITVAART

De uitvaart vond plaats op 5 juli 1946 in Hoensbroek.

Vanaf de Emma, waar de vlag half-stok hing, vertrok een lange, indrukwekkende en erg stille stoet naar het kerkhof bij de St. Janskerk.

De rouwauto werd aan beide zijden begeleid door dragers in mijnkleiding. Het graf van Servaas wordt nu door de gemeente onderhouden.

GEDENKTEKEN

In Wellerlooi werd in het natuurgebied de Hamert een verzetsmonument geplaatst voor de zeven slachtoffers van dit brute oorlogsgeweld, een houten kruis op een in steen opgetrokken muurtje. Tegen de muur een koperen gedenkplaat met de namen van de zeven mannen die hier het leven lieten.

Bronnen:

- *Austroa... Vreuger II...*
- *Documenten en foto's van de familie Hellebrekers en No Adriolo.*

ROB PETERS – MEEL EN GRAANHANDEL

Wijngaardsweg 16

6412PJ Heerlen

☎ : 045- 5226693

de uitvaart in 1946 met rechtsonder het graf
van Toussaint op het St. Janskerkhof

UITVAARTCENTRUM VAN DEN HOUT

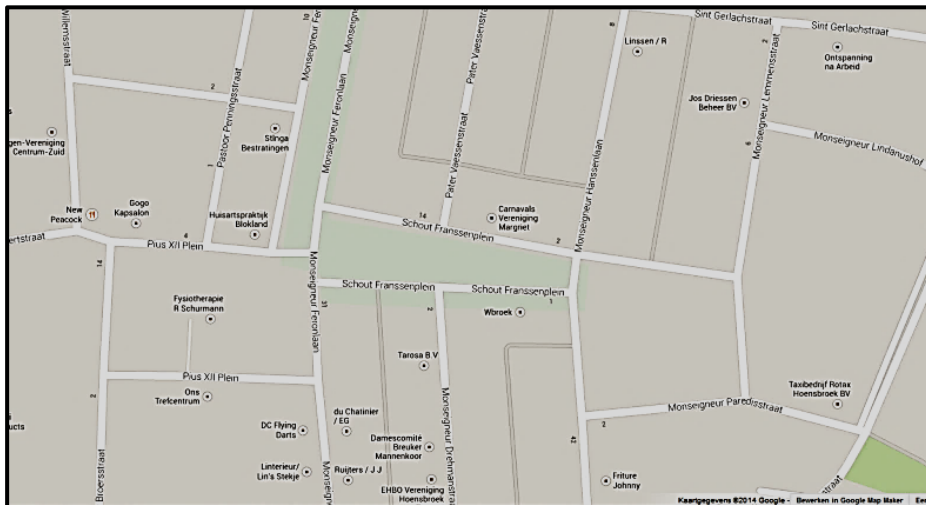
Kathagen 10

6361HG Vaesrade

☎ :: 045- 5212004

WAAR KOMT DIE STRAATNAAM VANDAAN? (7)

Door Bernard Grothues

SCHOUT FRANSSENPLEIN

In 1959 koos de Gemeenteraad van Hoensbroek voor de straten ten noorden en ten zuiden van het plein, enerzijds gelegen tussen de Mgr. Feronlaan en de Mgr. Hanssenlaan en anderzijds tussen de Pater Vaessenstraat en de Mgr. Schrijnenstraat, voor een in Hoensbroek beroemde en beruchte naam namelijk Schout Franssenplein. Beroemd omdat Willem Franssen van 1701 tot 1733 als schout van Hoensbroek een belangrijke rol speelde tijdens het leven van markies Frans Arnold Adriaan van Hoensbroek en berucht door zijn neef Johan Willem Franssen, die vanaf 1766 eveneens werd aangesteld als schout, maar onder de naam drossaard vooral zijn strafrechtelijke bevoegdheden gebruikte om de bokkenrijders letterlijk en figuurlijk een kopje kleiner te maken. Naar wie nu precies het plein is genoemd is niet duidelijk. Wellicht heeft men beiden met een straatnaam onsterfelijk willen maken.

FYSIOTHERAPIE VAN DE LAAR

Hommert 10a

6361 HN Vaesrade-Nuth

.: 046-4426088

Hoeve Terlinden

WILLEM FRANSSEN

Willem was de zoon van Mr. Joannes Franssen, die eveneens chirurgijn was en in Maastricht een brouwerij bezat genaamd “het Haentje”, gelegen aan de Houtmaas. Hij werd op 13 oktober 1661 te Klimmen gedoopt en overleed op 5 oktober 1732 in Hoensbroek. Willem Franssen was de kleinzoon van Mr. Hendricus Franssen, die in 1656 chirurgijn, burgemeester van Valkenburg en schepen en plaatsvervangend schout van Oud-Valkenburg en Schin op Geul was. In 1701 kocht hij in Hoensbroek “Den hoff van der Linden”, die noodgedwongen verkocht moest worden vanwege “lange jaren verachterde rente”, door de erfgenamen van Jonker Joost Wigbold van Cranevelt. Gedurende meer dan 130 jaar was Terlinden in het bezit geweest van deze familie. Willem was de hoogste bidder met een bedrag van vijftienhonderd pattacons. (De pattacon was een in de 17e en 18e eeuw gangbare zilveren munt ter waarde van vijftig stuivers). Evenals zijn grootvader beoefende hij het schoutambt van 1701 tot 1733. De schout was de voornaamste bestuurder binnen een heerlijkheid en belast met bestuurlijke en gerechtelijke taken en het handhaven van de openbare orde. Vanaf de zeventiende eeuw tot aan de Franse tijd werd ook wel de naam drossaard gebruikt. De hoeve was wel nog geen kasteel,

maar hij en ook zijn andere familieleden gedroegen zich toch alsof zij van adellijke afkomst waren.

Daarbij hoorde ook het gebruik van “de”, “van” “von” voor de achternaam. Zo werd met name Jar Willem Franssen ook aangeduid als Franssen van Terlinden.

Behalve aanpassingen in de naam en bewoning nam de familie een ander gebruik van de adel over: het familiewapen. Eerder zagen we dat bij Weustenraedt. Het familiewapen van Franssen bestaat uit drie rode ringen in een zilveren veld op een gekanteld schild met dekkleden en wrong van rood en zilver. Als helmteken werd een rode ring gevoerd.

*Familiewapen
Franssen*

Dat we een en ander over hem te weten zijn gekomen is voor een groot gedeelte te danken aan zijn testament dat hij in de zomer van 1733 ons naliet “eigenhandigh geschreven ende onderteeckent in mijne slaepcaemer”. Hij had het verzegeld met zijn familiewapen in rode lak. De 72-jarige vrijgezel was welgesteld, zorgzaam en rechtvaardig en zoals een goede schout betaamt en zoals hij wellicht zijn hele leven gewerkt had, wilde hij ook zijn laatste taak goed vervullen met het opstellen van zijn uiterste wil. Allereerst voordat hij zijn familieleden bedacht deed hij schenkingen aan alle armen van de parochies van Heerlen, Voerendaal, Klimmen, Hoensbroek en Wijnandsrade.

JAN WILLEM FRANSSEN

De kerk van Hoensbroek kreeg een klein kapitaal en vervolgens kreeg zijn neef Jan Willem Franssen en diens wettelijke erven of kinderen het huis en hof genaamd Terlinden met alle daarbij behorende weiden, beemden en landerijen, inclusief het land op Ten Esschen. Hij werd gedoopt op 1 november 1704 in Heerlen. Jan Willem Franssen was licentiaat in de rechten, dat wil zeggen dat hij succesvol de zogenaamde licenties had voltooid en zich meester

in de rechten mocht noemen. Als rechter speelde hij tijdens de processen tegen de Bokkenrijders een belangrijke rol, niet alleen in Hoensbroek maar ook in Merkstein, Kerkrade, Hulsberg, Simpelveld, Ubach, 's-Hertogenrade en Valkenburg. Hij was schout en secretaris van Hoensbroek en stadhouder van de leenhoven van Hoensbroek en Ter Wijer. Hij werd fel bekritiseerd om de wijze waarop hij zijn taak als rechter vervulde. Uit verklaringen van twee ontsnapte gevangenen en een vervangend schepen blijkt dat schout Franssen het niet zo nauw nam met de voorgeschreven procesvoering. Schout en schepenen wilden antwoorden op concrete vragen en of men bij een groot aantal inbraken was geweest en wie de medeplichtigen waren.

DECREET TOT TORTUUR

Ging dat niet naar wens dan paste de schout het voorgeschreven 'decreet tot tortuur' toe, dat wil zeggen dat hij het bevel tot marteling gaf, die in het geval van de bekende Hoensbroekse bokkenrijder Mathijs Ponts niet minder dan zeven dagen duurde. Maar die kritiek werd niet serieus genomen door de meeste regenten van andere schepenbanken. Integendeel, want op 19 juli 1758 werd de 'licentiaat Franssen van Terlinden' verkozen tot gedeputeerde in de Spaans-Oostenrijkse Staten van het Land van Valkenburg. Zijn inzet werd ook gewaardeerd door de nieuwe heer van Hoensbroek, die Jan Willem Franssen op 21 december 1766 benoemde tot drossaard van zijn markizaat. Jan Willem Franssen zelf was er van overtuigd, dat hij moest doen wat hij deed, namelijk verdachten naar de pijnbank verwijzen "zonder dat bij de gevangenneming en de decreten van scherper examens de formalia geobserveerd werden, ieder aangepakt en ook op waarschijnlijke verdenkingen ter pijnbank gebracht mocht worden". Jan Willem Franssen overleed op 11 maart 1779 in Hoensbroek.

Aan de lezer de keus aan wie hij het eerst denkt als hij over het Schout Franssenplein in Hoensbroek loopt. Aan Willem Franssen of aan Jan Willem Franssen?

Bronnen:

*Raadsbesluit Gemeenteraad Hoensbroek vastgesteld 18-9-1959;

*Raadsbesluit opnieuw vastgesteld 12-11-1970;

*Geschiedenis van Hoensbroek, 1967;

* Het Land Van Herle XXXXV-Januari-Maart no. 1,1995;

**Vier eeuwen familiegeschiedenis & Genealogie Franssen, 2005.*

OPSPORING VERZOCHT!

We hebben een bijzonder mooie foto binnengekregen van een voetbalclub uit het begin van de jaren dertig, 'De Unie'.

Wij weten van deze voetbalvereniging dat zij op de weide aan het einde van de Hoofdstraat (de Hoofdstraat Allee) gevoetbald heeft en later op de weide bij de Kastanjelaan (of andersom). De Unie is naderhand waarschijnlijk opgegaan in VV Hoensbroek.

Voetbalvereniging De Unie – 1932

Volgens de schenker van deze foto, Rein Quaedackers, is de foto waarschijnlijk op het veld aan de Kastanjelaan genomen.

De vierde en achtste persoon op de bovenste rij zijn Nol en Sjeng Quaedackers en de laatste twee knielend rechts zijn Johan Quaedackers en een van de jongens van de la Roy.

Wie van onze lezers kan ons meer vertellen over deze oude vereniging, die slechts een paar jaar bestaan heeft en wie herkent op deze foto zijn opa of familielid? een (ver)

GROND EN GOED MAKELAARDIJ IN AGRARISCH VASTGOED

Nieuwstraat 154
6431 KX Hoensbroek

☎ : 045- 5213468

SJPRAEKWUUËRD

Auw sjpraekwuuërd, woe g'r zieëker nog waal 'ns mit kint grieëmele.
Doer ze weer te gebroeke kint gier dra mitwirken óm 'n sjtöksjke erfgoed
in iere te haote. Vää! sjpas!

D'r zit 'ne vraeme haan op 't toefes

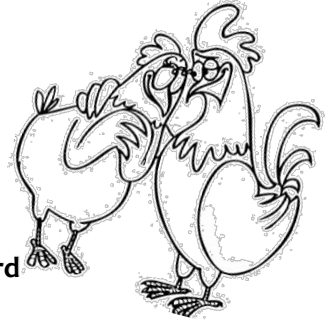
Die vrouw is haar man ontrouw

Zich d'r kaetel sjoere

Alles eerlijk opbiechten

**Dem kinste huuj 'n kòw en möрге 'n paerd
gaeve, da daoht 't nog neet**

Hij is erg ondankbaar

Het is mer 'n sjtruëvuurke

Het duurt niet lang

**Het is waer vuuër 'n lang sjnoeëterbel
en 'n klaen pismenke**

Het is bitter koud

Ze haat va baove bónt, van ónger sjtrónt

Ze doet erg uit de hoogte

Doe mós d'r vos neet in 't hinnes sjlete

Je moet de kat niet op 't spek binden

Woe Oos Leeve Hier 'n kirk boewt,

äöpent d'r duvel 'n helligehüske

Goed en kwaad liggen kort bij elkaar

Me mó't zich rekke nao de dekke

Men moet zich aanpassen

CONSTRUCTIEBEDRIJF WIEL PETERS

Economiestraat 47 A

6433KC Hoensbroek

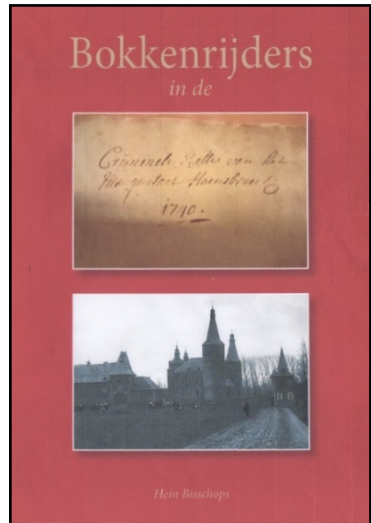
☎ : 045- 521 10 57

BOKKENRIJDERS

IN DE CRIMINELE ROLLEN VAN HET MARQUISAET HOENSBROEK 1740

Onze Hoensbroekse amateurhistoricus Hein Bisschops heeft een boek geschreven over de bokkenrijders.

Hein heeft het overzicht van die roerige periodes vooral toegespitst op Hoensbroek en naaste omgeving. De voornaamste bron voor zijn feiten en wetenswaardigheden waren de vele akten, geschriften en gerechtsverslagen, die oud-burgemeester Slanghen in de 19^e eeuw verzamelde over het fenomeen Bokkenrijders en waar Hein veel nooit eerder gepubliceerde gegevens in gevonden heeft.

Wist u bijvoorbeeld dat in de donkere cel beneden in de ronde kasteeltoren menig bokkenrijder zijn laatste dagen gesleten heeft?

Als u wel eens wilt weten of misschien uw over-over-over.... grootvader bij een van die 'bendes' betrokken was (of vals beschuldigd en na vele martelingen 'schuld bekende'), dan ligt hier uw kans.

Het prachtige fullcolour boek is gebonden in een harde kaft, het telt 150 pagina's en kost € 19,95.

Het boek is te koop door € 19,95 te storten op rek.nr.

NL27RABO0122493788 t.n.v. Hein Bisschops o.v.v.: Boek Bokkenrijders en uw adres. U krijgt het boek dan gratis thuisbezorgd.

(Als u buiten Hoensbroek woont, dient u € 5,00 extra te betalen voor de bezorgkosten, totaal € 24,95).

Het boek is ook te koop bij de plaatselijke boek- en tijdschrifthandels, Hein Giesen en de Heemkundevereniging Hoensbroek.

F. NIJSTEN SLIJTERIJ WIJNHANDEL

Kouvenderstraat 158
6431 HH Hoensbroek

☎ : 045-5223466

DE HOENSBROEKSE VOETBALVERENIGINGEN DOOR DE JAREN HEEN (2)

E.H.C. EN WAT ER AAN VOORAF GING (2)

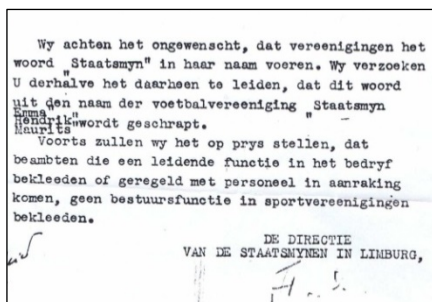
Door Hein Giesen

SV Staatsmijn Emma rond 1930 op het terrein achter de Engerstraat

SPORTCLUB EMMA

Sportclub Emma was de oudste club van de twee fusieverenigingen. De voetbalvereniging werd opgericht in 1917 en heette tot 1936 SV Staatsmijn Emma. Het tenue was oorspronkelijk een geel/zwart gestreept shirt

en zwarte broek. In 1936 achtte de mijndirectie het ongewenst om het woord 'Staatsmijn' in de clubnaam te voeren en werd het Sportclub Emma.

De club speelde jarenlang midden in Treebeek met de ingang naar het sportveld aan de Engerstraat.

HET BEGIN

Het begon in 1917 allemaal bescheiden op een boerenwei, nabij de Ganzeweide. Dat vond de boer na enige maanden knap lastig, telkens die koeien van de wei afhalen en er moest uitgekeken worden naar een andere plek. Al snel werd aan de Amstenraderweg een wei gevonden die ook goed geschikt was om achter het bruine monster aan te hollen.

In 1921 werd de vereniging toegelaten tot de Nederlandse Voetbalbond en speelde haar eerste wedstrijden in competitieverband op een terrein in de Hoensbroekse beemden. De start was in de derde klasse, maar binnen een paar jaar was de tweede klasse al bereikt en werd ook het voet-

balveld in De toegangspoort aan de Engerstraat Treebeek in gebruik genomen.

In 1929 werd SV Staatsmijn Emma ongeslagen kampioen in de tweede klasse, maar verloor de beslissingswedstrijd voor promotie naar de hoogste klas in het toenmalige voetbal tegen Wilhelmina uit Den Bosch.

NA DE OORLOG

De hele SV

SCHADENET - KOENEN
Breukerweg 178
6412 ZL Heerlen
☎ : 045-5215450

ame van de

Direct na de oorlog, bij de herindeling van de klassen in 1945, werd sportclub Emma, dat in die jaren speelde in een witte broek en rood shirt, in de Eerste Klasse Zuid ingedeeld. Die klasse telde twee afdelingen voor Limburg en Brabant, Zuid I en Zuid II, en de clubs speelden geografisch gezien kriskras door elkaar.

'De Emma', zoals de club kortweg genoemd werd, voetbalde nu tegen gerenommeerde tegenstanders. Uit de eigen regio: MVV, Maurits (het latere Fortuna'54), Limburgia (Landskampioen in 1950) en VVV. Uit Brabant kwamen clubs als PSV, WILLEM II, het Bossche BVV en NOAD.

S. v CLEEF - CAFÉ DE PAERDSSTAL

Slakkenstraat 80

6431 NK Hoensbroek

 .: 045-5213515

Tegenstanders van formaat, dat vroeg voor een passend sportpark en dat kwam er. Met hand- en spandiensten van de O.V.S.-ers werd na de oorlog een nieuw sportpark aangelegd aan de Passartweg.

Het in
geopend

1948

sportpark

was voor die jaren een mooi, compleet sportveld met een tribune en een sintelbaan voor atletiekwedstrijden.

Die sintelbaan pakte echter verkeerd uit, de toeschouwers stonden te ver van het speelveld. Het grote publiek is nooit meer en masse naar dit

Het Emma-team in 1947, uitkomend in de eerste klasse.

Staand: Zef Sands, keeper Paul Schotanus, die 15 jaar lang het Emma doel verdedigde, maar nooit een kampioenschap meemaakte, Piet Verslijen, Joep Lemmens, Hein Stroucken en grensrechter Wikke Geerts.

Knielend: Huub Palmen, May Bodelier, Dirk de Wette, Herman Christiani, Frans Ruyters en Jan Ruyters.

terrein gekomen. Daarnaast was 'de Emma' in de ogen van velen 'de beambtenclub', SV Hoensbroek, dat was de volksclub.

Dankzij de steun van de mijn kon Sportclub Emma zich aanvankelijk vrij goed in de hoogste klasse van de KNVB handhaven. Er bestond nog geen betaald voetbal, maar met een fijne baan op de Emma werden de beste spelers uit de buurt aangetrokken. In 1948 kwamen zelfs spelers vanuit het verre Holland naar 'de Emma'. Spelers als Arie Pieneman, Peter Stephan, Dirk de Wette. In seizoen 50/51 kon degradatie echter niet voorkomen worden. In 1953 haalde men midvoor Henk Angenent naar 'de

Emma' om de club weer op het hoogste niveau terug te brengen. Die mis-sie mislukte, Sportclub Emma stond nog in de tweede klasse toen in 1954 het betaald voetbal in Nederland ingevoerd werd.

De aangetrokken spelers tekenden profcontracten. Angenent en Piene-man kwamen bij Fortuna '54 terecht, destijds de absolute top in het be-taalde voetbal.

1E KLASSE ZUID II

In het eerste seizoen dat prof- en amateurvoetbal gescheiden waren, 1954/1955, promoveerden de Emma-amateurs o.l.v. trainer Driek van 't Hoofd meteen naar de Eerste Klasse Zuid II.

Sportclub Emma bleef als amateurclub in de daaropvolgende jaren goed presteren. Uit de eigen jeugd kwamen diverse spelers voort, die

Het team dat in 1954 promoveerde naar de Eerste Klasse Zuid II.

Grensrechter Bonneveld, Zef Spronck, Hein Crijns, Lei Dierxs, Wim Nortier, J. van Caldenberg, Sjir Lempers, trainer Driek van 't Hoofd.

Knielend: Wiel Dierx, Driekie van 't Hoofd, Frans Kerens, Peter Stephan en Joep Beckers

rond de jaren zestig door di-verse prof-clubs uit de regio wer-aangetrokken.

den

De amper 19-jarige Driekie van 't Hoofd kreeg in 1956 een contract bij Fortuna'54. Karel Bauling speelde in 1960 en 1961 bij Rapid JC. Na het kampi-oenschap

ging

in 1961 keeper

vanoost verzekeringen-verzuim-pensioenen

Juliana Bernhardlaan 8

6432 GW Hoensbroek

:045 - 522 42 41

Jacob v.d. Kuit naar MVV en de gemakkelijk scorende midvoor Frans Krens stond enige jaren in de spits bij Fortuna'54.

KAMPIOEN IN 1961

Het hoogtepunt van Sportclub Emma was in 1961 het kampioenschap in

die hoogste amateursafdeling, de Eerste Klasse.

In de nacompetitie om de landstitel bij de amateurs moest de laatste wedstrijd, thuis tegen Xerxes uit Rotterdam, de beslissing brengen. Voor een goed gevulde tribune met maar liefst 11.000 toeschouwers moesten zij met 1-2 het hoofd buigen voor Xerxes, dat met die titel op zak aan de deur van het betaalde voetbal mocht kloppen.

R.K. SPORTCLUB „EMMA“ Treebeek

Contributiekaart

Werkende leden

Tevens strekkende tot bewijs van lidmaatschap voor:

K. Baubing

Contributie Fl. 6,- per jaar.

Van 19 59 - 19 60 te

Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	De Voorzitter <i>[Signature]</i>
Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	

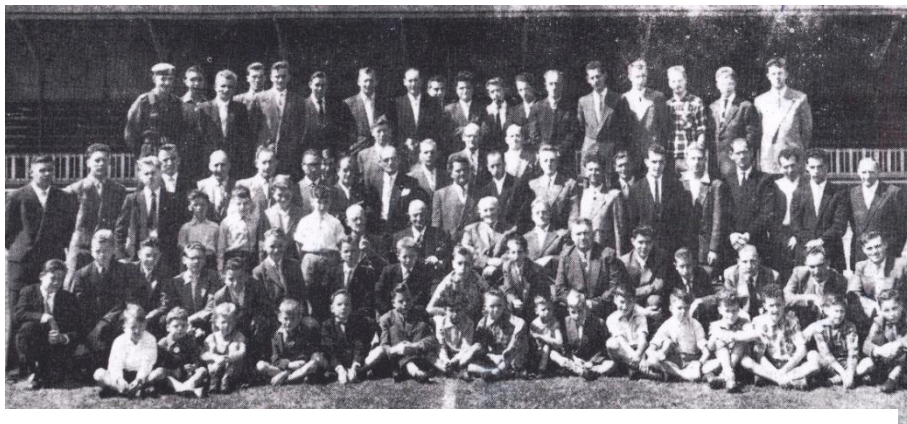
De Penningmeester
[Signature]

De felle Zef Spronck in actie tegen Xerxes. Let eens op de volle tribune

In die pure amateurtijd werden diverse spelers, onder meer Jo Cuypers, Lei Jansen, Frans Kerens en Karel Bauling regelmatig geselecteerd voor het Nederlands amateurelftal.

Met de sluiting van staatsmijn Emma in zicht verloor de club haar fundament. Een aantal leden kreeg werk in Holland aangeboden en het ledenaantal daalde fors, in het seizoen '63 /'64 kon men met heel veel moeite en dubbele inzet van diverse spelers nog maar amper drie teams in het veld brengen.

De complete Sportclub Emma familie op de foto bij het 40-jarig jubileum 1957

Er werd samenwerking gezocht met SV Hoensbroek, dat in die jaren ook in een neerwaartse spiraal beland was en in de derde klasse uitkwam. Deze toen zeer moeizame fusiegesprekken hadden na twee stemmingsronden uiteindelijk toch een positief resultaat.

De eerste stemming had overigens ook al een positief resultaat, maar de convocaties van SV Hoensbroek voor die vergadering waren volgens de statuten een paar dagen te laat verstuurd.

Voor de tegenstemmers in het Hoensbroekse kamp een reden om die stemronde nietig te verklaren. Het hielp hen niet en in 1964 kwam E.H.C. (Emma Hoensbroek Combinatie) tot stand.

Sportclub Emma in 1963/'64 vlak voor de fusie

*V.l.n.r.: Jacob vd Kuit, Willy Disco, Jos Heunen, Jo Latten, Cor van der Ven
en Jo Cuypers*

*Vooraan: Willy Verbeek, Hein Crijns, Karel Bauling, Nico Samson, Willy Crijns
en Johan Temmink*

Bronnen: Het Spc. Emma jubileumblad van 1937 en de gesprekken met de oud-Emma-leden: K. Bauling, P. Schotanus, S. Lempers en F. Kerens.

Het Spc.Emma-archief van Hein Bisschops

Wordt vervolgd

HARREMAN VERHUIZINGEN

De Koumen 28

6433 KD Hoensbroek

☎ : 045-5233333 - www.harreman.nl

MEDEDELINGEN

ATTENTIE...VAKANTIESLUITING

Evenals in de voorgaande jaren zijn er in de maanden **juli en augustus** geen activiteiten van de werkgroepen en is ons verenigingslokaal aan de Schuinstraat op de woensdagavonden niet geopend!

BARBEKNOEIEN...

Evenals de twee voorgaande jaren organiseren wij ook dit jaar weer een barbecuemiddag voor onze leden en ook dit jaar weer op de eerste zondag in augustus, zondag 3 augustus.

We kunnen ook deze keer weer gebruik maken van het mooie en gedeeltelijk overkapte terras van speeltuin Maria-Gewanden aan de zijkant van ons verenigingslokaal.

PROGRAMMA:

Om 16:00 uur ontvangst van de deelnemers met koffie en vlaai.

Na vijven wordt gebakken, het vlees en alles wat daarbij hoort komt weer van Pierre van Melick goede wijn behoeft geen krans.

Hein zorgt weer voor wat leuke oude plaatjes, er zullen frisdranken, bier en wijn verkrijgbaar zijn tegen een passend prijsje. Frans Vermeer bakt z weer bruin en om 21.00 uur is het mooi geweest dan gaan we sluiten.

Dit alles tegen minder dan de kostprijs, want u betaalt slechts € 13.00 per persoon, incl. de koffie/thee en het stukje vlaai bij de ontvangst.

Gezien de ruimte en de bakcapaciteit, kunnen we niet meer dan 40 aanmeldingen accepteren, dus wees er tijdig bij.

Interesse?

Noteert u dan de datum 3 augustus alvast of meldt u meteen aan bij Hein Giesen, 045-5218531

of penningmeester@heemkundehoensbroek.nl

R. OFFERMANS - FYSIOTHERAPIE

Kouvenderstraat 111
6431HC Hoensbroek

☎ : 045-5220932

BEGUNSTIGERS:

Holtus Verzekeringen & Financieringen **Hoensbroek**

M. L'Ortye **Amstenrade**

Punctua & Partners - Accountants **Hoensbroek**

The READ SHOP Vromen **Hoensbroek**

C. van Tilburg **Hoensbroek**

van Melick - Heerlijk uit Hoensbroek **Hoensbroek**

Janssen Paardensport **Vaesrade-Nuth**

moonen | BOUW BV
BOUWKUNDIGADVIES

SCHOENSERVICE & LEDERWAREN LUCHIES

Hoofdstraat 16
6431LC Hoensbroek
☎ .: 045-5221703

ADMINISTRATIEKANTOOR LABOR

VLOEDSTRAAT 34
6361 XH Nuth
☎ .: 045-5650121

